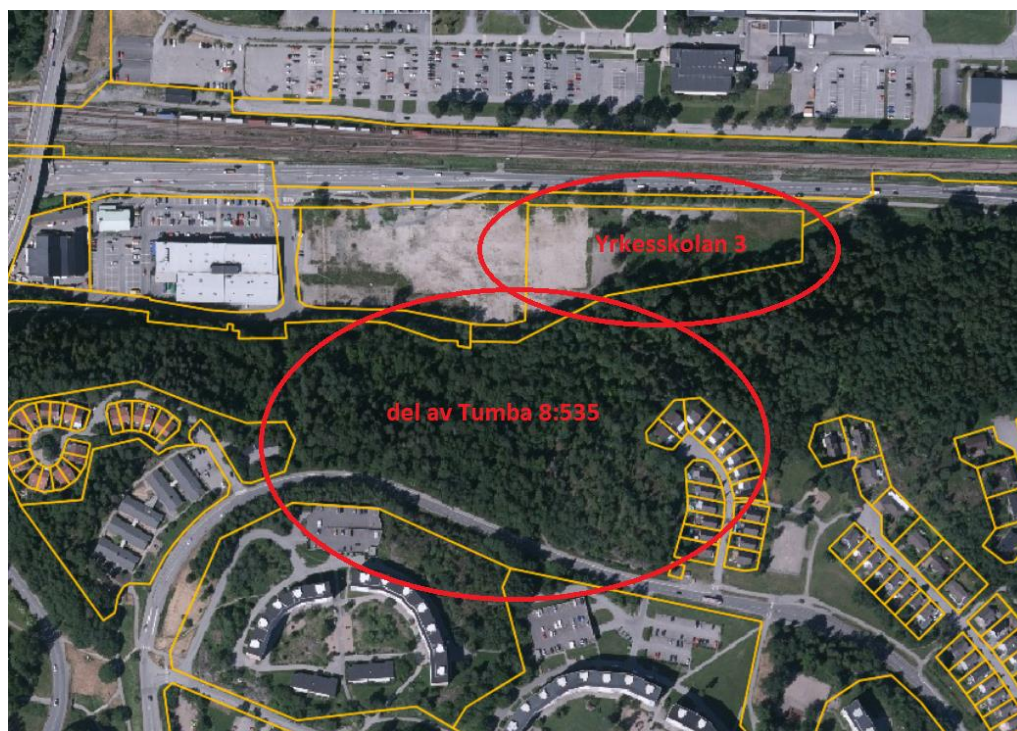

Referens
David Ekberg
Anders Forsberg

Behovsbedömning av detaljplan för Harbro backe

Oreteringskarta över området

Behovsbedömningen av detaljplan för Harbro backe är framtagen som ett underlag inför plansamrådet. Ett syfte med behovsbedömningen är att avgöra om genomförandet av detaljplanen kommer att ge upphov till betydande miljöpåverkan och därför kräver en miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning. Utöver detta tar behovsbedömningen upp miljöfrågor som bör beaktas i den fortsatta planprocessen.

Ansvariga för behovsbedömningen är David Ekberg och Anders Forsberg samhällsbyggnadsförvaltningen, Botkyrka kommun.

Sammanfattande bedömning

Sammantaget bedöms detaljplanen medföra risk för betydande miljöpåverkan. Därmed behöver en miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning genomföras.

Det som riskerar att medföra betydande miljöpåverkan är att detaljplanen medger stora ingrepp i ett lokalt grönt samband med höga naturvärden, att riskerna för översvämning i nedströms liggande områden kan komma att öka ytterligare samt att planområdet är utsatt från flera håll av höga ljudnivåer från väg- och järnvägstrafik.

Inledning

Den 21 juli 2004 kompletterades PBL beträffande kraven på konsekvensbedömningar. Vid upprättande av en detaljplan ska bestämmelserna om miljökonsekvensbeskrivning i 6 kap. 11-18 och 22 §§ miljöbalken tillämpas om planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan enligt PBL 5:18. Bedömning av detaljplanens behov av miljöbedömning har kommit att kallas *behovsbedömning*.

Som stöd för att avgöra om planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan utgår nedanstående bedömningen från kriterierna i bilaga 4 till förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar.

Den 1 januari 2018 trädde nya bestämmelser ikraft i 6 kap. miljöbalken. I detta kapitel finns bestämmelser om identifiering, beskrivning och bedömning av miljöeffekter vid planering av och beslut om planer och program. Eftersom ärendet med att upprätta en detaljplan för Harbro backe påbörjades innan 1 januari 2018 så tillämpas här, i enlighet med övergångsbestämmelserna, de regler som gällde enligt 6 kap miljöbalken innan nämnda datum.

Planområdet

Planområdet är beläget cirka 600 meter öster om Tumba station. Planområdet består av huvudsakligen av en del av fastigheten Tumba 8:535. Planområdet omfattar cirka 4,5 ha och utgörs av en brant nordvärd sluttning som avgränsas i norr av ett handelsområde och i söder av Harbrovägen.

Platsens förutsättningar och planens effekter

Markförutsättningar

I planområdet består marken av berg i dagen och morän. Ovanpå dessa jordlager växer en ganska tät blandskog. Marken sluttar brant mot norr. Där vegetationen tas bort kan det uppstå risk för erosionsskador vid kraftiga regn.

Planområdet är utpekade som normalriskområde för radon. Ingen känd markförorening finns inom planområdet.

Naturvärden

Planområdet ligger i ett lokalt grönt samband med koppling till Harbroområdet, som är ett område med höga naturvärden. Planområdet och omgivande natur i öster och väster är även med i kommunens naturvårdsprogram. I naturvårdsprogrammet har planområdet översiktligt bedömts vara av ”visst naturvärde”. Inför samrådet av detaljplanen har därför en naturvärdesinventering (NVI) utförts i planområdet (Ekologigruppen, 2018). Av NVI:n framgår att större delen av planområdet (3,6 ha) har ett högt naturvärde (klass 2). Nästa hela den övriga delen av planområdet (cirka en ha) har påtagliga naturvärden (klass 3). Inom planområdet har Ekologigruppen mätt in 97 naturvårdsintressanta träd; fem särskilt skyddsvärda, 30 skyddsvärda och 62 värdefulla träd. En stor del av naturvärdena i området riskerar att försvinna i samband med en exploatering enligt detaljplanen. Det gröna lokala sambandet, som är utpekade i kommunens översiktsplan, riskerar att förlora sin funktion.

Buller

Planområdet är framför allt utsatt för buller från norr av trafiken på Västra stambanan och väg 226 (Huddingevägen). Det är även utsatt för buller från söder av vägtrafiken på Harbrovägen. En bullerutredning (Tyréns, 2018) har utförts inför samrådet. Av rapporten framgår att på grund av höga ljudnivåer och det faktum att bostadsbyggnaderna nås av buller från både norr och söder kommer att krävas särskilda åtgärder om Trafikbullerförordningens krav ska vara möjliga att klara.

Dagvatten

Översvämningsrisken omedelbart nedströms planområdet vid ett 100-års regn är enligt kommunens skyfallskartering (DHI Sverige, 2016) redan idag betydande. Eftersom planområdet idag utgörs av en vegetationsbeklädd brant slänt

är risken stor att avrinningen från slänten kommer att öka vid en exploatering. Exploateringen kommer att medföra att stora delar av vegetationen avverkas och att marken hårdgörs och/eller bebyggs. En dagvattenutredning behöver utföras som visar om det är möjligt att ta hand om dagvattnet vid skyfall utan risk för allvarliga översvämningar nedströms. Samordning i dagvattenfrågan behöver ske mellan detta planområde och den nedströms pågående exploateringen på fastigheten Bryggaren 1.

Utöver översvämningsrisken behöver även föroreningsbelastningen från planområdet på de nedströms liggande recipienterna Tumbaån och Tullingesjön utredas och tillräckliga åtgärder för rening av dagvattnet presenteras. Tumbaån har idag måttlig ekologisk status och den uppnår ej god kemisk status (utan överallt överskridande ämnen). Miljöproblem i ån är övergödning, fysisk påverkan och förhöjda halter av PFOS. Miljökvalitetsnormerna för Tumbaån är att den ska klara kriterierna för god ekologisk status och god kemisk status senast år 2021. Tullingesjön har idag god ekologisk status men uppnår ej god kemisk status på grund av förhöjda halter av tributyl-tenn (TBT) och PFOS (förutom överallt överskridande ämnen). Miljökvalitetsnormerna för Tullingesjön är god ekologisk status och god kemisk status med en tidsfrist för att klara kriterierna för TBT till senast år 2027.

Ljusförhållanden

Planområdets ljusförhållanden är inte optimala på grund av den nordvända sluttningen. I Boverkets byggregler, BBR, finns krav på både tillgång till dagsljus för rum eller avskiljbara delar av rum där människor vistas mer än tillfälligt och att bostäder ska ha tillgång till direkt solljus.

På grund av höga bullernivåer kan husens läge och utformning behöva anpassas vilket kan påverka bostädernas möjlighet att få tillgång till dagsljus. Det bör även bedömas hur olika gestaltungsförslag medger dags- och solljus.

Ändring av landskapsbild och topografi

Landskapet i östra Tumba präglas av den jordbruksmark som sträcker sig från Tullingesjön till Tumba tätort och som ramar in av de trädbevuxna slänterna i norr och söder. Denna del av Tumba ingår i kommunens kulturmiljöprogram. Föreslagen exploatering kommer ta delar av den södra bergsryggen i anspråk. Bebyggelsen kommer innebära en påverkan på landskapsbild. Beroende på

bebyggelsens utformning och läge kommer den att kunna skådas från stora delar av det omgivande landskapet. Under planprocessen behöver detaljplanens om påverkan på landskapsbilden noga beaktas.

Referenser

Botkyrka kommun, 2014. Botkyrkas översiktsplan.

Botkyrka kommun, 2010. Botkyrkas gröna värden – Naturvårdsprogram för Botkyrka kommun.

Botkyrka kommun, 2012. Dagvattenstrategi för Botkyrka kommun.

DHI Sverige, 2016. Skyfallskartering Botkyrka.

Ekologigruppen, 2018. Harbrovägen, naturvärden, skyddsvärda träd och närrecreation.

Ingemansson Technology AB, 2006. Bullerkartläggning av Botkyrka kommun. Fördjupad kartläggning. Rapport 2006:1 Miljöförvaltningen, Botkyrka kommun.

Tyréns AB, 2018. Utredning av omgivningsbuller, detaljplan Harbrovägen. Rapport R01-283787.

VISS – Vatten Informations System Sverige. <http://www.viss.lst.se>. Vattenmyndigheterna och Länsstyrelserna i Sverige.